

Viabilitat de l'Ocupació dels sòls qualificats com a sistemes per a la implantació de plaques solars fotovoltaïques en sòls qualificats de sistemes urbanístics

---

Diputació de Barcelona

Octubre de 2024

2024/0020032

Empresa o equip redactor

TRINI CAPDEVILA FÍGOLS

Noms i cognoms

Trini Capdevila Fígols

Advocada urbanista

Dades de contacte

tcapdevila@icab.cat

Passatge Puig, 31-33, 2n2a.08241 Manresa

Tf.620860320

Coordinació

Josep Verdguer Espauella

Tècnic de la Secció de Suport a la Gestió Energètica Local

Gerència de Serveis de Medi Ambient

Mòbil : 686 08 92 04 Correu electrònic : verdaguerej@diba.cat

ÍNDEX

ÍNDEX	3
1. OBJECTE DE L'INFORME	4
2. ELS SISTEMES URBANÍSTICS : CONCEPTE I ENCAIX EN LES DIFERENTS CLASSES DE SÒL	5
3. LA REGULACIÓ GENERAL DE LES PLAQUES FOTOVOLTAIQUES EN LA LEGISLACIÓ URBANÍSTICA DE CATALUNYA	6
4. EL PLANEJAMENT URBANÍSTIC : COMPETÈNCIES PER LA REGULACIÓ DELS USOS	8
5. ANÀLISI DE LA VIABILITAT EN LES DIFERENTS CLASSES DE SISTEMES URBANÍSTICS	9
5.1. <i>Sistema viari o de comunicacions</i>	<i>9</i>
5.2. <i>Sistema de zones verdes</i>	<i>11</i>
5.3. <i>Sistema d'equipaments</i>	<i>12</i>
5.4. <i>Sistema de serveis tècnics i mediambientals</i>	<i>13</i>
6. TRAMITACIÓ: RÈGIMS D'INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA APLICABLES	15
ANNEXES	17
<i>Annex 1 : DECRET LEGISLATIU 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme.</i>	<i>17</i>

1. OBJECTE DE L'INFORME

Constitueix l'objecte de l'Informe l'avaluació, en el marc de la **legislació** i els planejaments urbanístics, de la viabilitat de la implantació de plaques solars fotovoltaïques en sòls qualificats de sistemes urbanístics per a la implantació,

El plantejament és necessàriament general, atesa la potestat reglamentària pròpia de cada administració amb competències urbanístiques per a la formulació del planejament urbanístic, a l'empara del qual es poden establir solucions diferenciades. Tanmateix, l'aproximació és possible en base a les definicions normatives i a les característiques generals de cadascun dels sistemes de titularitat pública.

2. ELS SISTEMES URBANÍSTICS : CONCEPTE I ENCAIX EN LES DIFERENTS CLASSES DE SÒL

El règim urbanístic del sòl es determina per la classificació en sòl urbà, urbanitzable i no urbanitzable, i també per la qualificació en zones o sistemes. Les zones són les qualificacions urbanístiques del sòl, generalment d'aprofitament privat, mentre que sistemes són sòls destinats per naturalesa a cobrir necessitats de la col·lectivitat en qualsevol de les seves vessants (assistencial, educativa, esportiva, mobilitat, etc).

Els sistemes urbanístics poden ser generals o locals, d'acord amb la definició que en fa l'article 34 del Decret Legislatiu 1/2010, Text Refós de la Llei d'Urbanisme de Catalunya (en endavant TRLUC):

“1. Integren els sistemes urbanístics generals els terrenys que el planejament urbanístic reserva per a les comunicacions, per als equipaments comunitaris i per als espais lliures públics, si llur nivell de servei és d'abast municipal o superior. Els sistemes urbanístics generals configuren l'estructura general del territori i determinen el desenvolupament urbà

2. Integren els sistemes urbanístics locals els terrenys que el planejament urbanístic reserva per a les comunicacions, per als equipaments comunitaris i per als espais lliures públics, si llur nivell de servei és un àmbit d'actuació de sòl urbà o de sòl urbanitzable o el conjunt de sòl urbà d'un municipi, d'acord amb el que estableixin, en aquest darrer cas, el pla d'ordenació urbanística municipal o el programa d'actuació urbanística municipal.”

Els sistemes urbanístics poden existir en qualsevol de les classes de sòl (urbà- consolidat o no consolidat-, urbanitzable -delimitat o no delimitat- i no urbanitzable) i poden estar inclosos o no, als efectes de la seva obtenció per l'administració que n'ha de ser la titular, en sectors o polígons d'actuació. Aquesta circumstància serà important als efectes d'analitzar la viabilitat de la implantació de plaques solars fotovoltaïques, en la mesura que si estan inclosos en un sector de planejament o en un polígon d'actuació (és a dir en una delimitació de terrenys que necessàriament requereixen l'aprovació d'un planejament derivat en el cas del sector o d'un instrument de gestió urbanística en el cas del polígon per poder ser utilitzats), únicament podem plantejar aquesta implantació per la via de la provisionalitat regulada en els articles 53 i 54 del TRLUC. En qualsevol cas, aquesta provisionalitat és avui plenament admesa després que la Llei 3/2023, de 16 de març, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic inclogués de forma expressa entre els usos provisionals autoritzables, les instal·lacions de generació d'energia basades en fonts renovables (lletra g de l'apartat 3 de l'article 53 esmentat).

3. LA REGULACIÓ GENERAL DE LES PLAQUES FOTOVOLTAIQUES EN LA LEGISLACIÓ URBANÍSTICA DE CATALUNYA

El Decret Llei 16/2019, de 26 de novembre, de mesures urgents per a l'emergència climàtica i l'impuls a les energies renovables va comportar una decidida voluntat del legislador català d'accelerar el desenvolupament de la Llei 16/2017, del canvi climàtic.

Aquesta determinació no es va limitar a la regulació de les grans infraestructures d'energies renovables, sinó que va comportar la introducció de dos articles claus al TRLUC per facilitar la implantació d'instal·lacions d'aprofitament d'energia solar generalitzades per a la població, en garantia que les determinacions urbanístiques no suposessin obstacle a la seva efectiva execució. Són els articles 9 bis i 48 bis, el primer de contingut material i aplicació directa, i el segon sobre especificitats procedimentals en projectes d'actuació específica en sòl no urbanitzable.

Especial interès té per l'objecte d'aquest informe, l'article 9 bis, que introdueix normes d'aplicació directa sobre instal·lacions per a l'aprofitament de l'energia solar que suposen l'admissió general de les instal·lacions sense necessitat de modificar el planejament urbanístic, en els termes i condicions que regula el propi article:

a) Sobre la coberta de les edificacions i altres construccions auxiliars d'aquestes, incloses les pèrgoles dels aparcaments de vehicles, quan les instal·lacions no superin el metre d'alçada des de la coberta plana o, en cas de coberta inclinada, quan els captadors o els panells s'hi ubiquin adossats en paral·lel.

b) Als espais de les parcel·les en sòl urbà, no ocupats per les edificacions i altres construccions auxiliars d'aquestes, quan les instal·lacions es destinin a reduir la demanda energètica de l'edificació i no superin el metre d'alçada des de la rasant del sòl ni comportin una ocupació de la parcel·la superior al 25% de la seva superfície no edificable.

c) En sòl no urbanitzable, als espais de terreny situats en un radi de cinquanta metres al voltant de la construcció, quan les instal·lacions es destinin a reduir-ne la demanda energètica. (Cal tenir en compte que el règim d'ús del sòl urbanitzable no delimitat, mentre no es procedeixi a la seva transformació, s'ajusta al règim d'utilització, gaudi i disposició establert per al sòl no urbanitzable, amb l'única excepció dels usos i obres propis del SNU. Art. 52 TRLUC. Aquesta assimilació permetria aplicar la previsió normativa a aquell sòl que, tot i ser prevista la seva urbanització, encara no ha estat delimitat).

L'apartat 3 del mateix article estableix que els espais ocupats per les instal·lacions no computen a efectes d'aplicar les determinacions dels plans urbanístics que regulen l'edificació de la parcel·la que puguin impedir la seva implantació. Per tant, no és un obstacle que la finca tingui

esgotada la seva ocupació/edificabilitat màximes previstes pel planejament, perquè els espais que ocupen les instal·lacions per a l'aprofitament de l'energia solar no computen.

Cal destacar el fet que l'article 9 bis no diferencia entre zones i sistemes a l'hora d'establir les normes d'aplicació directa. Les zones són les qualificacions urbanístiques del sòl, generalment d'aprofitament privat -a diferència dels sistemes- i la seva funció és concretar l'ordenació del sòl, en base a la classificació i els usos admesos. A diferència dels sistemes, les zones s'identifiquen amb un codi numèric acompanyat de subíndex, el qual permetrà precisar la tipologia del teixit que regulen, així com les condicions d'ordenació i les normatives que se'n deriven. El fet que l'article 9 bis transcrit no limiti la seva aplicació a les zones, permet mantenir que també en els sistemes urbanístics seran aplicables les normes, sempre en funció, òbviament, del compliment dels requisits exigibles en cada cas.

Tanmateix, l'apartat 4 de l'article 9 bis, en la seva versió originària, contenia un obstacle important, en la mesura que exclouia de l'aplicació directa de les normes els supòsits en els que la instal·lació fos incompatible amb les normes urbanístiques o amb les normes de protecció del patrimoni cultural, fet que va donar lloc a alguna sentència judicial que impedia la instal·lació de plaques fotovoltaïques en determinades edificacions en sòl no urbanitzable que es trobaven en fora ordenació per haver estat implantades il·legalment, tot i haver prescrit l'acció de restauració. La modificació d'aquest apartat per la Llei 3/2023, de mesures, ha suprimit la incompatibilitat amb les normes urbanístiques, mantenint-la, això sí, per la incompatibilitat amb les normes de protecció del patrimoni cultural. Aquest canvi legislatiu hauria de comportar que les situacions de disconformitat urbanística ja no fossin un obstacle per a la instal·lació de plaques fotovoltaïques.

Pel que fa al procediment per la instal·lació, l'article 187.1.o) del TRLUC estableix el règim de llicència urbanística, però exclouent precisament les instal·lacions que s'executin a l'empara de l'article 9 bis, és a dir que totes les que es puguin emparar en l'article 9 bis quedarien subjectes, en principi a comunicació prèvia. No obstant això, no podem oblidar que, en sòl no urbanitzable, el règim d'intervenció és el de llicència, en virtut de l'article 187.2.c del TRLUC. Tanmateix, en SNU el legislador ha volgut facilitar la tramitació d'algunes d'aquestes llicències, i així en la Disposició Vintena del TRLUC, ha previst l'exempció de l'informe preceptiu de la comissió territorial d'urbanisme quan les plaques s'instal·lin sobre construccions i dependències pròpies d'una activitat agrícola, ramadera o forestal, sobre habitatges familiars i construccions destinades a habitatge familiar o a l'allotjament de persones temporeres que hi estiguin associades. Això simplifica de manera significativa el procediment en aquests casos. En qualsevol cas, els règims d'intervenció es tractaran amb major detall en l'apartat 6è.

4. EL PLANEJAMENT URBANÍSTIC : COMPETÈNCIES PER LA REGULACIÓ DELS USOS

L'instrument que regula l'admissibilitat dels usos és el planejament urbanístic, ja sigui general o derivat. Les competències corresponen, per tant, a les diferents administracions municipals, que són les que aproven inicialment el planejament urbanístic. Això ens porta a una gran heterogeneïtat de criteris.

La regulació dels usos acostuma a classificar-los en principals, complementaris, compatibles i prohibits. A nivell més general d'àmbits s'estableixen també els usos globals, que defineixen l'especialització d'un sector o àmbit i els específics que són els que són admesos en una concreta zona o sistema.

A nivell de sistemes, la pròpia qualificació determina quin és l'ús principal, la qual cosa no necessàriament ha d'impedir que hi siguin admesos altres usos com a complementaris o compatibles, entenent que, sense afectar la funcionalitat del propi sistema, hi poden conviure encara que sigui amb mesures o limitacions per garantir la no pertorbació de l'ús principal. Per exemple, en un sòl qualificat de sistema esportiu, l'ús principal és l'activitat esportiva, però això no impedeix que s'hi puguin instal·lar plaques tant en les edificacions com en determinats espais de sòl que no afectin l'ús principal (zones d'esbarjo, de descans, grades, etc).

5. ANÀLISI DE LA VIABILITAT EN LES DIFERENTS CLASSES DE SISTEMES URBANÍSTICS

5.1. Sistema viari o de comunicacions

La legislació urbanística defineix el sistema urbanístic de comunicacions com el que comprèn totes les infraestructures necessàries per a la mobilitat de les persones i de les mercaderies, per transport terrestre, marítim o aeri, i comprèn també les àrees de protecció i les àrees d'aparcament de vehicles respectives. Aquesta amplitud queda habitualment especificada pels planejaments urbanístics que qualifiquen les vies urbanes amb claus específiques segons la funcionalitat del sistema (carreteres, carrers, camins rurals, aparcaments, etc.).

La viabilitat de la instal·lació de plaques fotovoltaïques pot arribar a tenir un gran efecte, tant quant a elements admesos per la seva compatibilitat amb el sistema, com a elements provisionals o temporals quan el sistema no hagi entrat encara en servei a la seva finalitat urbanística.

La compatibilitat amb el sistema dependrà en darrera instància de les previsions del planejament urbanístic, que en bona lògica estaran fonamentades en la garantia de la funcionalitat del conjunt del sistema, és a dir, en el fet que no s'entorpeixi la seva naturalesa. Aquesta qüestió caldrà analitzar-la cas per cas però no ha de comportar major dificultat.

El sistema viari inclou, com s'ha dit, vies de comunicació i altres infraestructures com aparcaments, i, per tant, òbviament, no pot assimilar-se a efectes d'usos, un aparcament a un carrer, i fins i tot dins de la tipologia de carrers, no són comparables un carrer estret d'un casc antic, que segurament tampoc seria adequat per la instal·lació, que una via principal que pot permetre grans pèrgoles, ombrejadors de passos de vianants o altres elements que poden ser suport de plaques sense incidir per res en la funcionalitat. Sempre en funció de la geometria de l'espai, les pèrgoles en aparcaments poden ser una solució òptima tant pel propi aparcament com per la instal·lació de les plaques.

Hi ha exemples sobre el terreny com la recent pèrgola del vial d'accés al Monestir de Montserrat o les que es van situar a Barcelona o a Manacor amb la doble finalitat de fer ombra en jardins de la ciutat i de reduir el consum energètic de l'enllumenat públic:

Monestir de Montserrat

Barcelona

Manacor

La viabilitat de la instal·lació en sòls qualificats de sistemes que encara no han entrat en servei o no han estat desenvolupats, també és possible per la incorporació d'aquestes instal·lacions entre els usos admesos per l'article 53 del TRLUC com a provisionals o temporals. Cal recordar que aquest article, que conté sis apartats, es refereix als usos provisionals en els apartats 1 a 5, i als temporals en l'apartat 6è. Són regulacions diferents, encara que coincideixin en la seva configuració eventual sobre el sòl.

A grans trets, les principals diferències entre uns i altres les trobem en:

- a) La titularitat del sòl: Els provisionals es plantegen habitualment sobre sòls de titularitat privada, tot i que, excepcionalment també poden ser de titularitat pública, però no és el més habitual.
- b) La classificació del sòl: Els provisionals són possibles en sòl qualificat de zona (sempre que els terrenys estiguin inclosos en sectors de planejament o polígons d'actuació urbanística) i també en sòl qualificat de sistema. En canvi, els temporals només es plantegen sobre sòl qualificat de sistema.
- c) La naturalesa dels usos: Els provisionals poden ser tots els que estan expressament previstos a la llei, mentre que els temporals queden limitats a instal·lacions desmuntables per activitats d'interès social o prestacions de serveis públics.

- d) El termini: Els provisionals tenen el termini limitat només al desenvolupament de la gestió urbanística, mentre que els temporals, en cas que el sistema estigui en servei, el termini queda limitat a 4 anys, prorrogables justificadament per 4 més, com a màxim.

Per tant, és necessari distingir si els sòls han estat ja adquirits o no per l'administració. Si no ho han estat i no s'ha iniciat encara el procediment per la seva obtenció, la propietat del sòl podria demanar llicència per obres i usos provisionals per l'ocupació de la totalitat del seu àmbit (100%) en els termes i condicions de l'article transcrit, sempre que no existís una prohibició expressa per part de la legislació o els planejaments territorial, urbanístic o sectorials. No és habitual trobar aquesta prohibició en els plans d'ordenació urbanística municipals.

En canvi, quan el sòl ja ha estat adquirit per l'administració, cal distingir dos possibles escenaris:

- a) Que el sòl no s'hagi destinat encara efectivament a l'ús concret segons la qualificació del sistema: es pot ocupar temporalment segons l'apartat 6è de l'article 53 citat, modificat recentment, sense cap altre límit temporal que el de les previsions públiques de posar en servei el sistema.
- b) Que en el sòl ja s'hagi posat en servei el sistema: en aquest cas l'ocupació temporal només es pot admetre si es justifica la seva necessitat, per quatre anys més com a màxim, i sempre que es mantingui essencialment la funcionalitat del conjunt del sistema.

5.2. Sistema de zones verdes

Considerat com a espais lliures, la legislació urbanística inclou en aquest sistema els parcs, jardins, zones verdes, espais per esbarjo, lleure i esport. A la pràctica, cadascuna d'aquestes finalitats acaba tenint habitualment una qualificació específica i diferenciada en el planejament urbanístic. La sistematització del planejament urbanístic ha establert determinades categories com a recomanació, però la diversitat de municipis de Catalunya ha comportat que aquests criteris no sempre encaixin amb les necessitats i realitats locals.

És habitual que en grans parcs, el planejament prevegi l'ocupació del sòl amb edificacions i instal·lacions auxiliars al servei dels usos admesos, sempre subjectes a la justificació de la seva necessitat i a les dimensions mínimes imprescindibles per a l'activitat que es pretén desenvolupar. Alguns planejaments estableixen percentatges d'ocupació del sòl per aquestes edificacions i d'altres es limiten a deixar-ho obert en funció de les necessitats.

En canvi, en altres qualificacions, com les de parcs paisatgístics o parcs urbans de petites dimensions, trobem bé la prohibició de construccions, bé la no admissió però exceptuant les instal·lacions accessòries que, en qualsevol cas, no suposin una ocupació superior al cinc per cent (5%) de la superfície de cada espai. Aquest percentatge, que ha esdevingut un criteri força generalitzat, no té cap fonament normatiu més enllà de l'admissió per part dels òrgans autonòmics amb competències per a l'aprovació definitiva dels planejaments generals.

Tanmateix, la potencialitat per a la instal·lació de plaques en aquesta tipologia de sòls no rau únicament en les construccions destinades a usos específics per energies renovables o a

cobertes d'usos complementaris, sinó en les pròpies instal·lacions destinades a l'ús principal com poden ser els umbracles, porxos, pèrgoles, resguards o sostres en general del propi sistema.

Instal·lació específica sense afectar ús

Instal·lació en el propi ús principal

5.3. Sistema d'equipaments

Definit normativament com el que comprèn els centres públics, els equipaments de caràcter religiós, cultural, docent, esportiu, sanitari, assistencial, de serveis tècnics i de transport, d'allotjament dotacional i d'altres equipaments que siguin d'interès públic o d'interès social, cada municipi opta per incloure determinades qualificacions en el planejament urbanístic, modificables a través de planejament derivat i, en alguns casos, fins i tot assignant els usos directament pel planejament derivat en la mesura que el general li delegui aquesta assignació, deixant-los com a equipament polivalent, els usos del qual s'hauran d'establir en funció de les necessitats de la col·lectivitat.

En els equipaments culturals, docents i en general els que el servei es presta en edificacions, a data d'avui, està absolutament generalitzada la utilització de les plaques en les teulades. Les reticències inicials inicial sobre la seva compatibilitat urbanística, fonamentades en el fet que la instal·lació de plaques constituïa una veritable activitat autònoma diferent de la principal, i que la seva naturalesa no era industrial, va generar dubtes que avui estan totalment superats.

L'article 9 bis abasta tant les edificacions pròpiament conceptuades com a tals en el concepte per la Llei d'ordenació de l'edificació, com les construccions auxiliars. Això permet la seva aplicació en els equipaments que per la seva naturalesa tenen aquest tipus de construccions.

Hi ha una multiplicitat d'equipaments, tals com camps de futbol o d'esport a l'aire lliure en general, centres educatius, sanitaris o assistencials, entre altres, amb cobertes de grades o d'aparcaments susceptibles de ser àmbits plenament compatibles amb la seva instal·lació de plaques, que no dificulten per res la funcionalitat de l'equipament sinó tot el contrari, en tant que contribueixen a augmentar la sostenibilitat ambiental del propi sistema:

5.4. Sistema de serveis tècnics i mediambientals

L'apartat 5 bis de l'article 34 del TRLUC considera que són serveis tècnics, les infraestructures d'utilitat pública o interès social entre les quals s'hi troben, entre d'altres, les instal·lacions de producció d'energia renovable amb potència superior a 100 kW com a sistema d'equipaments comunitaris . De tota manera, la qualificació de serveis tècnics i mediambientals en general abasta un camp molt més ampli, que inclou els terrenys destinats a instal·lacions de gestió de residus, xarxes de subministrament d'aigua, d'energia elèctrica o de gas, de sanejament, d'enllumenat o de telecomunicacions.

En els sòls qualificats com a sistema de serveis tècnics i mediambientals, els planejaments urbanístics acostumen a establir una bateria de qualificacions específiques en funció del destí previst, cosa coherent quan estem parlant de grans infraestructures, però més qüestionable en sòls urbans que podrien admetre certa compatibilitat de serveis tècnics i mediambientals. La qualificació específica ha donat lloc a algunes resolucions judicials que interpreten restrictivament que no es puguin instal·lar altres usos que no siguin els específicament inclosos en la clau concreta. En un exemple ben recent, la resolució judicial va ordenar la retirada d'una antena de telecomunicacions en un sòl qualificat de sistema tècnic hidràulic, malgrat que el pal de suport no malmetés la finalitat dels dipòsits d'aigua propis del sistema.

La viabilitat de la instal·lació de plaques en aquest sistema és singular per raó de la seva utilitat pública majoritàriament sense utilització directa per la ciutadania , que pot facilitar l'ocupació no només de les construccions sinó directament del sòl sense afectar la funcionalitat del sistema, com s'acredita en el Parc Ambiental de Bufalvent (Manresa) amb la reconversió d'abocadors ja tancats:

I no només sobre el sòl pròpiament dit, sinó que aquesta viabilitat agafa volada també sobre pantans o basses d'aigua, promogudes tant per administracions com per comunitats de regants arreu d'Europa, amb diferents alternatives:

En qualsevol cas, és cert que la varietat dels serveis tècnics porta implícita una diversitat de situacions que exigeix una anàlisi detallada per cada tipologia. Hi intervenen, a més, les normatives sectorial específiques en matèria d'aigües, energia, comunicacions, etc. que contenen restriccions pròpies de protecció de les infraestructures. Per exemple, en el sistema hidràulic, les afectacions del domini abasten no només la llera i la riba del riu, sinó també la zona de servitud, que és una franja de 5 metres d'ample a cada costat de la llera, i la zona de policia, que és una franja de 100 metres d'ample, ambdues a partir del domini públic hidràulic. En aquestes zones la normativa vigent estableix serioses restriccions d'obres i usos. Alguns planejaments han ampliat la qualificació urbanística encara més enllà d'ela franja de domini públic.

6. TRAMITACIÓ: RÈGIMS D'INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA APLICABLES

Finalment, i encara que sigui de manera molt general, considerar els diferents règims d'intervenció administrativa aplicables .

El TRLUC estableix en els articles 187 i 187 bis , els dos règims generals d'intervenció urbanística vigents, que són les llicències urbanístiques i les comunicacions prèvies. La necessària previsió en una norma amb rang legal per poder exigir llicència urbanística comporta haver superat l'escull que anys enrere existia sobre les diferents determinacions de les ordenances municipals.

Concretament, l'article 187.1.o) subjecta a llicència les instal·lacions de producció d'energia elèctrica, però n'exceptua les relatives a la instal·lació de panells solars fotovoltaics, en els termes de l'article 9 bis. Recordem que aquest article abasta les instal·lacions tant a la coberta de les edificacions com en els espais de parcel·les en sòl urbà no ocupats en edificacions, en ambdós casos amb els requisits i condicions establerts pel propi article. Coherentment, amb aquesta exempció, l'article 187 bis.h) sotmet a règim de comunicació prèvia aquestes instal·lacions.

Existeix, no obstant, una certa incoherència quan l'article 9 bis es refereix també a la instal·lació de plaques en sòl no urbanitzable , en espais de terreny en un radi de 50 m al voltant de la construcció. En aquest cas l'exempció que estableix l'article 187.1.o) no pot ser aplicable perquè el mateix article, en el seu apartat 187.2.c) estableix que totes les actuacions previstes a l'article 187 bis que es duguin a terme en sòl no urbanitzable estan sotmeses a règim de llicència, excepte les de les lletres g) i i), però no exceptua les de la lletra h).

Així doncs, en sòl no urbanitzable, el règim ha de ser sempre el de la llicència. Tot i això, el legislador ha volgut simplificar la tramitació per a determinades actuacions, i ha previst l'exempció de la necessitat de l'informe de les comissions territorials d'urbanisme, mitjançant la Disposició Addicional Vintena del TRLUC, segons la qual el procediment d'atorgament de les llicències urbanístiques per a instal·lar panells solars a la cara exterior de la coberta o de les parets que envolten les obres implantades legalment en el sòl no urbanitzable no està subjecte a l'informe preceptiu de la comissió d'urbanisme en el cas de les construccions i les dependències pròpies d'una activitat agrícola, ramadera o forestal, i dels habitatges familiars i les construccions destinades a habitatge familiar o a l'allotjament de persones temporeres que hi estiguin associades, d'acord amb l'article 47.6. TRLUC. Certament, l'exigència que les edificacions hagin de ser legalment implantades comporta una problemàtica no resolta que ja ha quedat exposada anteriorment.

En conclusió, el règim general seria el de comunicació prèvia per totes les instal·lacions emparades en el marc de l'article 9 bis, excepte les que es plantegin en sòl no urbanitzable, que poden exigir, en alguns casos, informe de les comissions territorials d'urbanisme.

Ara bé, aquest règim general queda qüestionat en matèria de sistemes urbanístics, per dues raons: la pròpia qualificació urbanística i la titularitat pública.

La qualificació urbanística dels sòls com a sistemes comporta que la instal·lació d'obres o usos s'hagi de plantejar a través de la provisionalitat prevista a l'article 53 del TRLUC. Els usos i obres provisionals sempre estan subjectes a règim de llicència, per estar així establert a l'article 187.2.b) del TRLUC. A més, aquesta tipologia de llicències és específica i té una regulació diferenciada, expressament prevista a l'article 54 del TRLUC, essent-ne una de les seves notes característiques la temporalitat.

La titularitat pública del sòl és rellevant en la mesura que hi intervé ja la normativa de patrimoni públic, que exigeix un acte exprés d'autorització per a les obres o usos que s'hi vulguin desenvolupar. Atesa la titularitat generalment pública dels sistemes, aquest dualisme normatiu aplicable comporta que el règim d'intervenció de comunicació prèvia no sigui suficient. Es planteja aleshores un doble sistema d'intervenció urbanística i patrimonial, o un sol règim per via de llicència.

ANNEXES

Annex 1 : DECRET LEGISLATIU 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme.

Gerència de Serveis de Medi Ambient

*Comte d'Urgell, 187
Recinte de l'Escola Industrial
08036 Barcelona*

*www.diba.cat/mediambient
[@AccioClimaDiba](https://twitter.com/AccioClimaDiba)*